

‘DE KLINK’

kwartaaluitgave van

GENOOTSCHAP ‘OUD ZANDVOORT’

„WURF-PRAET”

*“VERS AAN ZEE,
dat proef je bij Thalassa.”*

Strandpaviljoen 18
voor reservering: 023 – 571 56 60
www.strandpaviljoenthalassa.nl

Sedert 1959

Voorwoord

Het laatste woord in de vorige Klink was van onze afgetreden voorzitter Ger Cense. Aan mij nu de eer om als waarnemend voorzitter mijn eerste voorwoord te schrijven. In dit voorwoord wil ik terugblikken op de 16 jaar die Ger Cense voorzitter is geweest van het Genootschap. Onder zijn bezielende leiding zijn heel wat projecten tot stand gekomen.

Ik noem de twee fotoboeken: "Zandvoort vanuit de lucht" en het Straatnamenboek. Daarnaast heeft Ger geprobeerd diverse monumentale panden te redden van de sloop. Helaas is dat, ondanks zijn onvermoeibare inzet, niet altijd gelukt. Hij is tevens jaren lid geweest van de Gemeentelijke monumentencommissie en heeft vele Zandvoortse panden op de Rijks- en Gemeentelijke monumentenlijst geplaatst gekregen. Ook heeft Ger vele lezingen over Zandvoortse onderwerpen gegeven, niet alleen tijdens de Genootschapsavonden, maar ook voor verenigingen en scholen die meer over het verleden van Zandvoort wilden weten. En hij heeft scholieren verteld over het leven van Hannie Schaft en ze meermalen begeleid naar de Eerebegraafplaats.

Iedereen die een beroep op hem deed om uit te zoeken waar iets in Zandvoorts verleden was gebouwd of wat de historie van een bepaald gebouw was, kreeg een antwoord. Ook was Ger een verzamelaar van kunstvoorwerpen die Zandvoort als onderwerp hadden.

Kortom we zullen de kennis en expertise van Ger in het bestuur missen. Gelukkig is hij bereid om in de tweede ring, zoals hij dat zelf noemt, het Genootschap te blijven ondersteunen.

In de algemene ledenvergadering van 27 mei 2011 heeft het bestuur aan de vergadering gevraagd het voorstel te ondersteunen Ger tot erelid van de vereniging te benoemen, voor al zijn verdiensten voor het Genootschap, zoals hierboven beschreven. Met een daverend applaus werd dit voorstel aangenomen. Ons langstzittende bestuurslid Matthé Crabbendam, overhandigde Ger de speld en oorkonde die bij deze benoeming tot erelid behoren. Maar het hoogtepunt van de avond was de aanwezigheid van burgemeester Niek Meijer. Hij was er niet alleen als belangstellend lid van het Genootschap, maar ook namens Hare Majesteit de Koningin. Na alle verdiensten van Ger opgesomd te hebben, sprak de burgemeester de magische woorden: "Het heeft Hare Majesteit de Koningin behaagd je te benoemen tot lid in de Orde van Oranje-Nassau". Na deze uitreiking volgde een gezellige receptie, waarbij iedereen de gelegenheid kreeg de geridderde te feliciteren.

Foto's Joop van Nes

En nu moeten we verder zonder voorzitter Ger. Aangezien we nog geen nieuwe voorzitter gevonden hebben, zal ik maximaal 1 jaar het voorzitterschap waarnemen. Er is genoeg werk aan de winkel. We zijn o.a. bezig met het schrijven van een beleidsplan en een toekomstvisie. Wat brengt de toekomst van het Zandvoorts museum, nu er in de Voorjaarsnota van de gemeente Zandvoort de vraag wordt gesteld: "Sluiten of privatiseren".

Daar is niet één, twee, drie antwoord op te geven. Samen met de andere Zandvoortse culturele verenigingen zullen we ons over dit vraagstuk moeten buigen. Dit vergt veel vergader-, onderzoek- en rekenwerk.

Aan de slag!

Ankie Joustra-Brokmeier

*Cense & Van Lingen bekijkt het onroerend goed
ook vanuit andere invalshoeken*

CENSE | |
van **LINGEN**

Makelaars O.G.

Jhr. Quarles van Uffordlaan 2
2042 PR Zandvoort
023 - 5715715
info@cvl.nu | www.cvl.nu

IN MEMORIAM JOZEF BLUIJS

Een actieve Zandvoorter met vele hobby's is heengegaan. Geboren in 1929 op de Buureweg 3 naast het bekende café Bluijs op de Buureweg 5 waar zijn oma "Jans de Kraai" het café exploiteerde. Na enkele omzwervingen werd hij eind jaren veertig ingezet als installatie- en elektromonteur bij de wederopbouw. Tot aan zijn vervroegde pensionering was Jozef conciërge bij de Kieviet

Mavo. In 1981 nam Jozef plaats in het bestuur van het Genootschap. Na een periode van teveel uitgaven en te weinig inkomsten in het Genootschap trad Jozef in 1983 aan als penningmeester. Door zijn rechtlijnig beleid heeft Jozef Bluijs toentertijd de vereniging een stevige financiële basis verschaft. Dat heeft er toe geleid dat bij de overdracht van het penningmeesterschap in 1995 er een gezonde financiële situatie was. Jozef heeft tot januari 1995 in het bestuur gezeten.

Na een oproep in de krant in 1977 voor de oprichting van een modelbouwclub was hij één van de eerste die zich aanmeldde en ook direct voorzitter werd. Na vele omzwervingen kon de modelbouwclub – tegenwoordig de Zandvoortse Bomschuit Bouwclub

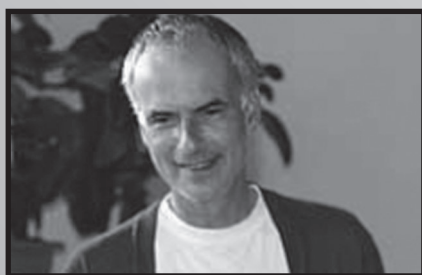
- in 1994 zijn intrek nemen in het voormalige gebouw van de Gemeente Bedrijven aan de Tolweg. Ook het Genootschap vond hier toen zijn vaste plek. Vermeldenswaard is zeker zijn activiteiten bij het telen van de Zandvoortse duinaardappel. Een activiteit, die hem reeds vanaf 1952 bezig hield.

In Jozef Bluijs verliezen we een gedreven Zandvoorter die veel voor het herbeleven van Zandvoorts Verleden en het vastleggen van deze historie heeft gedaan.

Namens het bestuur van het Genootschap Oud Zandvoort,

Ing. G.A.Cense (oud voorzitter)

IN MEMORIAM GERALD WILMINK

Op maandag 16 mei j.l. is ons bestuurslid Gerald Wilmink overleden. Geboren in 1964 in Rijssen kwam hij via Veendam naar Zandvoort. Aanvankelijk studeerde hij psychologie in Groningen, maar stapte over naar archeologie.

Hij werkte bij het toenmalige Volkenmuseum in Groningen en kwam via het Ned. Politiemuseum en het Artilleriemuseum in het Museum De Cruquius te Heemstede terecht, waar hij directeur werd. Gerald heeft het fundament gelegd voor het vernieuwde Museum De Cruquius. Meer dan negen jaar was hij een gedreven museumdirecteur.

Mede om zijn deskundigheid en expertise en omdat hij in Zandvoort woonde is hij door het bestuur van het Genootschap aangezocht zich kandidaat te stellen voor het bestuur. In 2009 is hij in het bestuur gekomen en heeft voortvarend het

opstellen van een beleidsplan ter hand genomen. Helaas werd hij getroffen door een ongeneeslijke ziekte, waardoor hij op een veel te jonge leeftijd is overleden.

In de korte periode dat wij met Gerald mochten samenwerken hebben wij hem leren kennen als een fijn en kundig mens.

Namens het bestuur van het Genootschap Oud Zandvoort,

Ing. G.A.Cense (oud voorzitter)

Hé ju, hael jai evve
een blommetje
bai Jopie Bluijs!

Bloemenhuis

J. Bluijs

De specialist in al Uw Bloemwerken.....

Haltestraat 65, Zandvoort, Tel: 023-57 12060

Brilmode
Oogmeting
Zonnebrillen
Contactlenzen

Zandvoort Optiek

Kerkstraat 34-36, 2042 JG Zandvoort
Tel: 023-57 12466

Café Koper

*"Poffers
kenne beter
waeter zoipe...!"*

Kerkplein 6
023 5713546
www.cafekoper.nl
Het gezelligste terras van Zandvoort

Kwekerij

P. van Kleeff

vhg
vereniging
van hoveniers en
groenvoorzieners

**Van Stolbergweg 1
Zandvoort - Tel: 023-57 17093**

De smaakmakers bij u thuis

Grote Krocht 3-5
2042 LT Zandvoort
tel/fax 023 5719058

Versteeg's IJzerhandel

Verkoop van:
Verfwaren
IJzerwaren
Elektra
Camping Gaz
Gereedschap

Verhuur van:
Kango Betonboor
Kango Breekbeitel
Div. Schuurmachines
Nietmachines

SLOTEN- EN
SLEUTELSERVICE

Pakveldstraat 19, Tel: 023-57 12554, Zandvoort

"ZEGT HET VOORT, ZEGT HET VOORT"

Voor en door lezers

Reactie Klink nr. 120

Van Elly Furth-Wouters uit Zandvoort ontvingen we een reactie over het artikel over Hotel Bouwes dat in Klink 120 heeft gestaan. "De feiten over Hotel Bouwes kloppen niet helemaal. Ik heb zelf op De Schelp gewoond omdat mijn vader gevraagd werd daar te komen werken toen het hotel geopend werd in 1948. Mijn moeder kwam uit Edam evenals Nico Bouwes en had bij hem op school gezeten, zodoende kenden ze elkaar. Nico Bouwes kwam dus niet uit Alkmaar, wel heeft hij eerst in de kaashandel gezeten. Het hotel is geopend in 1948 voor gasten en niet direct voor de mensen die uit Indonesië terugkwamen, dat was pas een paar jaar later. Er logeerden ook bekende mensen, zoals bijv. Conny Stuart met haar gezin. Ook werden er op het voorplein bokswedstrijden gehouden. Verder was er nog een tennisbaan en een speeltuin. Die lag aan de kant van de Wilhelminaschool. Er zijn vast nog wel mensen die zich herinneren dat ze wel eens over het hek klommen om er te spelen. Zoals de foto laat zien was het interieur erg modern voor die tijd met wandschilderingen (mooi te zien op de foto) en een dansvloer. In het weekend was er ook muziek. In die tijd was er natuurlijk niet zo veel luxe als tegenwoordig dus, maakte dit alles grote indruk."

Reactie Klink nr. 122

Op de voorplaat met overzicht van Plan Noord is ook gereageerd. Zo mailde Rob Peters uit Zandvoort: "De foto van de voorplaat van Klink nr. 122 is met zekerheid gemaakt in 1973 of 1974. Als echte Circuit fan zie ik dit aan de bocht bij Tunnel Oost. Als je goed kijkt zie je een wit reclamebord tegen de helling aan staan. Dit is de reclame van Aannemersbedrijf Smallegange die de verbouwing op het Circuit heeft gedaan. Eind 1974 werd het bord verwijderd."

Frans Castien met een stukje familiegeschiedenis.

"Opa Frans Castien is heel lang schelpenvisser geweest. Hij heeft ook als stoker gewerkt in de huidige Waterleidingduinen, waar naderhand zowel mijn oom Bank als mijn vader Klaas jarenlang hebben gewerkt. Opa Frans is daarna een olie- en zeephandel begonnen. Hij kwam toen met paard en wagen aan de

deur en verkocht wasmiddelen en petroleum voor de oliestelletjes. Ook leverde hij olie en zeepoeder op het strand, bij de 'Amsterdamse kolonie'. De laatste jaren deed hij dat met een oude jeep. Hij gebruikte daarvoor de rijplaten die Ros-sie (gebroeders Paap) permanent daar hadden liggen. De oliehandel werd naderhand voortgezet door mijn oom Frans (Duinweg). Na het overlijden van mijn opa in 1962 heeft mijn oma aan huis nog gastanks en olie verkocht. Dat heeft ze tot op hoge leeftijd gedaan."

Het huisje stond aan de Zandvoortselaan/de Kennemerweg, net voor het parkeerterrein van voetbalvereniging TZB. De huizen aan de Grintweg zijn beginjaren '30 gesloopt wegens de aanleg van het Noordooster kanaal in de duinen. Het huisje op de foto is als enige blijven staan tot de Duitsers het in 1942 sloopten.

Dit was het eerste huisje aan de Grintweg (Grintweg 1)

(lees verder op pagina 6)

"ZEGT HET VOORT, ZEGT HET VOORT"

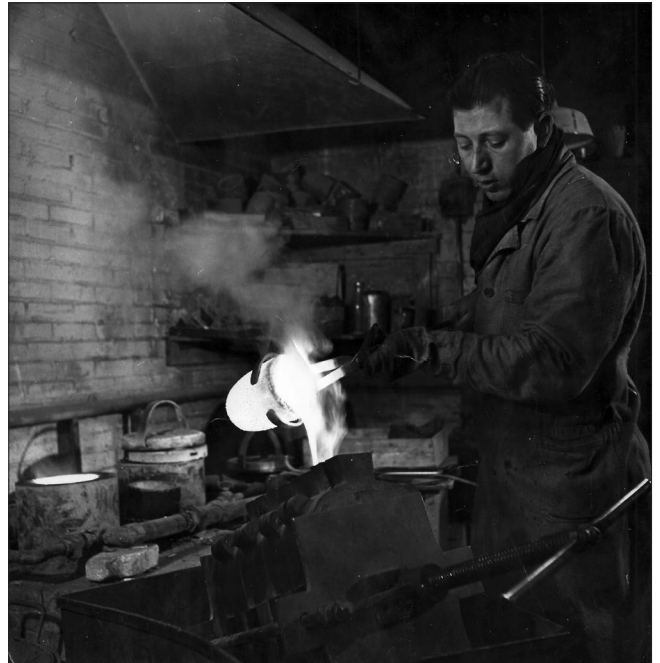
Voor en door lezers

(vervolg van pagina 5)

De zilverfabriek

Van Arie Petrus ontvingen we twee foto's over de zilverfabriek die gevestigd was in de Zuiderstraat. Wat de aanleiding van de foto's is geweest is onbekend. Verzoekje: weet iemand iets meer te vertellen over de zilverfabriek?

Verder stuurde Arie Petrus informatie over Chris Schuiten waarvoor onze hartelijke dank. Chris Schuiten was de voormalige meteropnemer aan de P.E.N. en vele jaren wedstrijdsecretaris van Zandvoortmeeuwen. Bovendien runde hij samen met zijn echtgenote Gerritje Koper, geb. 15-2-1918 en ovl. 25-8-2005, in de zomermaanden één van de beide strandtenten Koper op het Bloemendaalse strand, waar nu de strandtent Bloomingdale staat.

Op de andere foto is Chris Schuiten te zien tijdens het zilvergieten. Op de voorgrond zijn duidelijk de gietkasten te zien. Deze foto is gemaakt door P.L. van der Vliet, Prinsengracht 462e, Amsterdam-C.

Op de personeelsfoto staat Chris Schuiten, geb. 26-05-1921 te Zandvoort en ovl. 28-12-2001 te Haarlem op de achterste rij 2e van links. De foto is van Foto Succes, Grote Krocht 16 te Zandvoort.

OOK ZANDVOORT DOET MEE AAN DE OPEN MONUMENTENDAG

Voor de derde keer organiseert de stichting **Beschermde Zandvoortse Cultureel Erfgoed (BZCE)** de **Open Monumentendag** in Zandvoort. In 2009 stond het slopen van gebouwen centraal in het Gemeenschapshuis met een sloopwandeling langs gebouwen die mogelijk gesloopt zouden worden. In 2010 stond de watervoorziening centraal met een tentoonstelling in het Zandvoorts Museum waar in de kleine ruimte door de Wurf een water en vuur winkeltje was neergezet. Meer dan honderd schoolkinderen kregen een deskundige uitleg van vrijwilligers van BZCE.

Dit jaar is het thema van de 25e Open Monumentendag Nieuw gebruik - Oud gebouw en gaat over herbestemming. In veel gemeenten hebben monumentale gebouwen, om ze te kunnen behouden, een nieuwe bestemming gekregen. Dat is in Zandvoort niet het geval en moeten we goed zoeken om nog iets terug te vinden. Inmiddels staan er een aantal gebouwen op het lijstje die nog bewaard zijn gebleven en die hergebruikt worden. De plannen zijn om een fototentoonstelling in het Zandvoorts museum te houden met een rondwandeling langs de gebouwen. Reserveer in uw agenda alvast dat op zaterdag en zondag 10 en 11 september de Open Monumentendagen zijn. De Protestantse kerk aan het Kerkplein is op zaterdag geopend en er worden rondleidingen gegeven. Zaterdag en zondagmiddag is het Zandvoorts Museum geopend met een speciale tentoonstelling.

Alles bij elkaar is het aantal monumentale gebouwen en hun nieuwe functie toch nog groot geworden. Misschien heeft u nog een aanvulling?

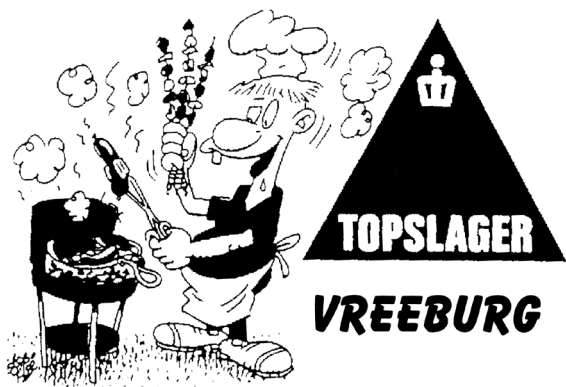
Gereformeerde Kerk met pastorie, Zandvoort

Vroeger

- Pastorie in de Poststraat
- Het Badhuis, Raadhuisplein
- Ons Huis, Dorpsstraat
- Josina van der Ende school
- Gereformeerde Kerk
- Verzorgingshuis, Gasthuisplein
- Magazijn Witte Kruis, Haltestraat
- Politiepost/Rotonde
- Oude Mariaschool, Koninginneweg
- Huis meester Kees/Haltestraat
- Postkantoor, Kerkstraat
- Raadhuis, Kerkstraat
- Smederij Dorsman
- Smederij Gansner
- RK kerk, Grote Krocht
- Kindertehuis, Kostverlorenstraat

Andere bestemming

- Appartementen
- Winkel (Kruidvat)
- Een café
- Rode Kruis gebouw
- De School
- Zandvoorts museum
- Een winkel
- Dokterspost en Juttersmu-ZEE-um
- Ateliers van kunstenaars
- Een winkel
- Een winkel
- Een winkel
- Een woonhuis
- Een atelier
- Gebouw de Krocht
- Een woning

Haltestraat 54, Zandvoort
Tel: 023-57 12451
Garantie voor Topkwaliteit

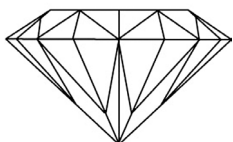
VISSPECIALITEITENRESTAURANT

De Meerpaal

U bent van harte welkom bij Lenie & Floor
Haltestraat 61 - 2042 LL Zandvoort
Telefoon: (023) 571 21 71

Jim Draaijer

Juwelier - Goudsmid

In- en verkoop van sieraden
Reparaties van sieraden, horloges en klokken

Haltestraat 39A ♦ 2042 LK Zandvoort
Tel: 023 - 571 55 74

Radio Stiphout

**Uw leverancier als het gaat om
electronische en huishoudelijke
apparaten!!!**

Grote Krocht 34 - 36
Zandvoort
Telefoon 023 5732649
www.radiostiphout.nl

Fotologisch ga je naar:

FOTO MENNO GORTER

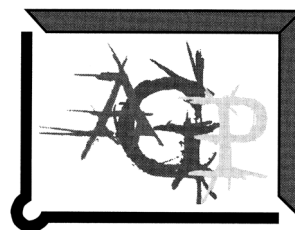
Al jaren het adres voor kwaliteits (pas-) foto's!
Professionele fotoservice • Pasfoto's • Portretfotografie
Batterijen • Fotoalbums • Fotocollages • Fotobewerkingen

*“Die oude beschadigde foto,
daar wil ik wel een mooie foto van”
Wij weten daar wel raad mee.
Kom eens met de foto langs in de winkel.*

Grote Krocht 26 (t.o. AH!) • Zandvoort
Tel: 023 5730600 • www.fotomennogorter.nl

ÓÓK ONLINE FOTOSERVICE!

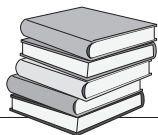
Openingstijden: maandag t/m zaterdag 09.30-18.00 uur

Alblas Grafische Produkten

Kochstraat 4^A, 2041 CE Zandvoort
Tel & Fax 023 - 57 125 05

Verkoop van:
Aquarel- en Acryl materialen
Lijsten
Passe Partouts op maat gesneden
Boekbindatelier

Onder de titel "De kustplaats als inspiratiebron voor kunstenaars; Zandvoort op linnen" is bij het Genootschap "Oud Zandvoort" een rijk geïllustreerd boek verschenen met werk van vierentwintig kunstschilders. Al vanaf het begin van de zeventiende eeuw kwamen de eersten naar Zandvoort en in de loop der tijd hebben ruim 300 kunstenaars het dorp en de zee op linnen of papier vastgelegd. De inventarisatie is nog niet afgerond; het betreft hier in feite een eerste selectie. Enkele van de uitgelichte namen zijn: Frans Hals, Jozef Israëls, J. Koekkoek en Frits von Uhde. Op de omslag van dit verzorgd uitgevoerde boek is het prachtige sfeerschilderij "Op het strand van Zandvoort" uit 1915 van Salomon Garf afgebeeld.

Het eerste exemplaar van Zandvoort op linnen werd tijdens de algemene ledenvergadering op vrijdag 27 mei uitgereikt aan de scheidend voorzitter van het genootschap, de heer G.A. Cense en wel door zijn dochter Anne Marion, kunsthistorica en auteur van dit boek.

ZANDVOORT ALS INSPIRATIEBRON VOOR KUNSTSCHILDERS

In de gelijknamige rubriek Zandvoort op linnen publiceerde zij de afgelopen tien jaar in "De Klink", het ledenmagazine van het genootschap. In deze serie artikelen stond steeds een schilder centraal die Zandvoort op doek of op papier had vereeuwigd. Daarnaast werd een beeld geschetst van zijn (of haar) werk en leven in de badplaats, zodat er ook een tijdsbeeld is ontstaan.

Wat het boek bijzonder maakt is dat het geen bundeling van deze artikelen geworden is: er is veel nieuw en aanvullend werk geplaatst, zoveel mogelijk in kleur, alle artikelen zijn geredigeerd en vaak uitgebreid en een aantal meesters - onder wie de beroemde Jozef Israëls - is toegevoegd. Hoewel de onderwerpen uiteraard grotendeels overeenkomen, maakt de variatie in opvatting en stijl dit overzicht zeer aantrekkelijk.

De oplage van het boek is bescheiden: slechts 400 exemplaren.

Bijzonder is niet alleen dat hier "Zandvoorts werk" voor het eerst is samengebracht, maar ook dat tijdens de research voor de uitgave een schilderstuk boven water kwam, waarvan alleen nog een vale kopie in zwart/wit uit de jaren zeventig bekend was. Van de eigenaar mocht dit bij hem thuis

gefotografeerd worden en gezien de herontdekking en het belang hiervan is het werk in volle glorie opgenomen in dit boek.

Het zou prachtig zijn als er naar aanleiding van deze publicatie meer Zandvoorts werk aan de vergetelheid onttrokken zou worden en door de (beroeps) fotograaf van het genootschap kan worden vastgelegd.

In principe gaat het om schilderstukken of prenten van vóór 1960 en uiteraard moet Zandvoort het onderwerp zijn. Contactpersoon hiervoor is Cor Draijer, secretaris van het genootschap, telefoon 023-5273730, mail secretaris@oudzandvoort.nl

Zandvoort op linnen is verkrijgbaar bij Bruna Balkenende te Zandvoort en kost € 37,50. Bestellen is ook mogelijk via de website van het genootschap: www.oudzandvoort.nl

De prijs voor leden van het GOZ bedraagt € 34,50. Het boek kan besteld worden door overboeking van € 34,50 op rekeningnummer 4206723 tnv Genootschap "Oud Zandvoort". In Zandvoort zullen de boeken aan huis bezorgd worden.

Voor leden buiten Zandvoort (binnen Nederland) zijn de verzend- en portokosten € 3,50.

ZANDVOORT TE KOOP

We hebben vaker kunnen lezen dat Paulus Loot in 1722 de Ambachts Heerlijkheid Zandvoort heeft gekocht, maar wat heeft hij daarmee precies gekocht? Naast een aantal rechten, welke geen onderwerp van dit artikel zullen zijn, omvatte dat alle gronden die tot de gemeenschap Zandvoort behoren en, als extra koop, ook de duinen ten oosten van de Swaluëstraat tot aan Aerdenhout/Bentveld, alsmede het duingebied, behorende tot de pacht van Jan van der Mije.

Jan van der Mije was tot dan de pachter en duinmeier van het gebied en hij woonde in de duinmeiers-boerderij de Kostverloren. De naam duinmeier wordt in de rekeningen van de Grafelijkheid pas in 1456 gebruikt, daarvoor is er sprake van duinwaarders. De betekenis in het Middelnederlands is duinbewaker of duinopzichter. Een duinmeier of duinpachter oefende een gemengd bedrijf uit om in het levensonderhoud van hemzelf en zijn gezin te kunnen voorzien. Buiten de inkomsten die het gezin had door het in stand houden van het wild, met nadruk op de konijnenpopulatie, werd er ook vaak een boerenbedrijf(je) gerund. Het beroep van duinmeier ging vaak over van vader op zoon.⁽¹⁾

Aan de aankoop gaat een geschiedenis vooraf. Toen Wolfert van Brederode, de 18e heer van Brederode en Heer van Zandvoort, in 1679 kwam te overlijden, was hij ongehuwd. Aangezien het erfrecht voor leenschappen alleen over kan gaan naar de eerste mannelijke nakomeling, was met de dood van Wolfert

de verbinding tussen Van Brederode en Zandvoort na 296 jaar verbroken. Een aardig detail is dat Wolfert wel 20 kinderen had verwekt -waarvan er 16 hem overleefden- echter, dat waren in de geest van toen bastaards en het merendeel was ook nog vrouw, dus deze telden niet mee. Volgens de voorwaarden uit de Grafelijke Staten van Holland verviel daarmee het leen aan de Staten. Inmiddels waren dat de Staten van Holland zoals deze in 1648 zich gevormd hebben. De omstandigheden in de Staten van Holland waren in die tijd rampzalig. Deze periode wordt wel omschreven met de terminologie “het land redeloos en het volk radeloos.”

In 1678 was het verbond met de Republiek Frankrijk verbroken en zij claimde allerlei landstreken als zijnde Frans grond gebied. Deze periode staat bekend als de Franse successie oorlog en of dat nog niet genoeg was ontwikkelde zich ook de Spaanse successie oorlog. Uiteindelijk kwam er enige rust doordat er afspraken werden vastgelegd

in de Vrede van Utrecht in 1713, waardoor men weer tijd kreeg om de eigen zaken te regelen. Het Hof in 's Gravenhage had het er maar druk mee, uitgezocht moest worden hoe nu het een en ander rondom de Hollandse Leenschappen was geregeld. De Verlening aan de Graven van Holland gaat terug tot voor het jaar 1000 en zijn nog gedaan door de Duitse keizer Otto. Het Land Van Brederode behoorde onveranderd aan de Staten van Holland, zodat zij gemachtigd waren om dat te verkopen als zij dat wilden. Dat verkopen gebeurde uiteindelijk op een veiling in 1722.

De behoefte aan geld was groot om de oorlogen te kunnen voeren. Het geld bestond uitsluitend uit munten. Munten waren er vele in de Staten van Holland en er waren nog geen algemene monetaire afspraken. Munten werden er in veel steden van de Staten van Holland geslagen, waaronder Dordrecht, Enkhuizen, Deventer, Zwolle, Amsterdam, Brussel, Brugge en Gent. Om munten te kunnen slaan moest men over zilver

⁽¹⁾ [P.C. Zonneveld, 'Duinmeiers in de Brederoder duinen te Velsen', in: *Velisena 14* (2005), p 3-32]

beschikken en als dat onvoldoende aanwezig was dan werden er nieuwe munten geslagen met het omgesmolten zilver van oude munten, maar met extra toevoeging van minderwaardige metalen. De gebruiker merkte toch niet dat er munten waren met minder dan het gevraagde zilveragehalte.

Men was bij de Staten van Holland niet blij met deze ontwikkeling, waardoor er kloppers werden aangesteld. Dat waren muntmerkers die bij het vinden van een goede munt er met een merk een “klop” op gaven in een poging eenheid in de munten te krijgen. Een goede florijn met een waarde van 1 gulden woog ruim 30 gram, de vergelijkbare gouden munt woog ca 3,5 gram.

Doordat de verschillende zilveren munten verschillende zilveragehaltes hadden werd de waarde bepaald door de tegenwaarde in stuivers. De stuiver en de duit waren de meest gangbare munten die gebruikt werden voor dagelijkse aankopen. De “gulden” was 20 stuivers of 100

duiten en door de grote verschillen van het zilveragehalte waren er ook guldens die 30 stuivers waard waren en andere guldens 25 stuivers en soms nog minder tot zelfs 15 stuivers. De geldwisselaar maakte daarvan dankbaar gebruik. Je kreeg altijd minder terug dan datgene waar je recht op had.

Voor grote transacties werd de gulden gebruikt als verrekeneenheid. Zo kocht Paulus Loot Zandvoort voor f10.5002,⁽²⁾ met allerlei zaken erbij en zou hij daarvoor f15.442,= en 12 stuivers moeten afrekenen. Dat zou inhouden dat hij f15.442,= x 30 gram = 450 kilo munten van Amsterdam naar 's Gravenhage moest vervoeren. Dit zou verdeeld moeten worden over circa 15 geldkisten van ieder 45 kilo zwaar, wat niet in één koets zou passen en dus zouden er meerdere koetsen benodigd zijn. En dan hebben we het nog niet over het probleem om zoveel contant geld te verzamelen. Een dergelijke stoet koetsen zou ook een duidelijk herkenbaar doelwit zijn voor lieden die de wegen onveilig maakten. Overvallen waren toen

een probleem van elke dag. Dus, zo betaalde Paulus Loot niet. Niemand die in die tijd zulke aankopen deed betaalde op deze wijze. Pinnen kon niet en flappentappers waren er ook niet. Bankbiljetten kwamen pas na 1850 op de markt. Daarom betaalde Paulus Loot met het inleveren van obligaties die waren uitgegeven door diverse Rentmeesters van verschillende Domeinen in de Staten van Holland. Zoals de kwitantie laat zien hoefde Paulus Loot slechts een aanvullende contante betaling te doen van f1023,= en 1 stuiver, bij elkaar ca. 30 kilo munten, wat eenvoudiger was om te vervoeren.

Leendert de Jong

⁽²⁾ deze waarde is in 2008 gelijkwaardig aan 239.300 euro

(lees verder op pagina 12)

De Heer Paulus Loot is schuldigh over de coopenningen vande Ambachts Heerlijkheid van Santvoort op den 6e november 1722, inde castelenije vanden Hove van Holland in 's Gravenhage, bij publieque veijlinge verkocht voor de somme van

f 10.500:—

Vant middelste stuk dijn's omtrent Santvoort, daer vant grootste gedeelte laetst is verpacht geweest aen Engel Keet als vooren verkocht om

f 2.070:—

Vant kleinste gedeelte verpacht geworden aen Jan vander Meije, verkocht om

f 1.000:—

En wegens 't noorderste stuk dijn's omtrent Santvoort laetst verpacht geweest aen Willem Sijmons Schooters, mede als vooren verkocht om

f 1.070:—

Bedragende te saemen de somme van Rantsoen tot eene stuijver vande gulden Zegels voor de reekenkamer, 4 partijen Segels, parquemenen, drucken etc. de bijlagen geauthenticeert, segels etc. den rentmeester de deurwaerder

f 14.640:—

- 732:—

- 24:—

- 16: 4:—

- 12:—

- 16:—

- 2 8:—

f 15.442:12:—

Bekenne ik ondergeschreven rentmeester vande domeijnen van Brederode door de bovengemelte Heer Paulus Loot vande voorschreven somme van vijftien duijzent vier hondert twee en veertigh gulden twaelf stuijvers voldaan te wesen als volgt, te weten

met een obligatie houdende ten lasten vande Heer Wilhem Nieuwoort, raed en rentmeester generael vande domeijnen van Noort Holland op de naam van Adriana Cools van dato den 16 april 1643 registra¹ folio 69, geaggreert² den 8e meij 1643 groot

f 6.000:—

8 maanden 15 dagen interest a 4 procente verschenen van 16 april tot ultimo³ december 1722

f 170:—

een dito, ten lasten als vooren op de naem vande Heer Reijnier Pauw Heere van Nieuwerkerk van dato den 13 januarij 1646, registra folio 75 versao geaggreert den 8 martij

f 6.000:—

1646, mede groot in capitael

f 232:—

elf maanden en 18 dagen interest a 4 procente verschenen van 13 januarij tot ultimo december 1722

met een dito, ten lasten vande Heer Johan Tedingh Berckhout raed en rentmeester gene- raal vande domeijnen van Voorne, op de naem vande Heer Arant vander Dussen folio 72

f 12.000:—

van dato den 12 october 1658, geaggreert den 22 dito, groot

f 17.11:—

noch voor 2 maanden 19 dagen interest a 4 procente verschenen van 12 october tot ultimo Xher⁴ 1722

f 1.023: 1:—

ende aen geld een duijzent drie en twintigh gulden eene stuijver, segge maekende te saemen de bovenstaende somme van

f 15.442:12:—

Actum in Haerlem den 11 januarij 1723

J.P. d. Raet

¹ bekrachtigd

² register

³ goedgekeurd

⁴ de laatste (dag van de maand) i.c. 31 december 1722

⁵ december

De Heer Paulus Loot is schuldigh over de coopenningen vande Ambachts Heerlijkheid van Santvoort op den 6e november 1722, inde castelenije vanden Hove van Holland in 's Gravenhage, bij publieque veijlinge verkocht voor de somme van 10500:—

Vant middelste stuk dijn's omtrent Santvoort, daer vant grootste gedeelte laetst is verpacht geweest aen Engel Keet als vooren verkocht om 2070:—

Vant kleinste gedeelte verpacht geworden aen Jan vander Meije, verkocht om 1000:—

En wegens 't noorderste stuk dijn's omtrent Santvoort laetst verpacht geweest aen Willem Sijmons Schooters, mede als vooren verkocht om 1070:—

Bedragende te saemen de somme van 14640:—

Exemptie tot een stuijver vande gulden 732:—

Zegel voor de reekenkamer, 4 partijen 24:—

Segels, parquemenen, drucken etc. 16: 4:—

De bijlagen geauthenticeert, segels etc. 12:—

den rentmeester de deurwaerder 2 8:—

15442:12:—

Bekenne ik ondergeschreven rentmeester vande domeijnen van Brederode door de bovengemelte Heer Paulus Loot vande voorschreven somme van vijftien duijzent vier hondert twee en veertigh gulden twaelf stuijvers voldaan te wesen als volgt, te weten

met een obligatie houdende ten lasten vande Heer Wilhem Nieuwoort, raed en rentmeester generael vande domeijnen van Noort Holland op de naam van Adriana Cools van dato den 16 april 1643 registra¹ folio 69, geaggreert² den 8e meij 1643 groot 6000:—

8 maanden 15 dagen interest a 4 procente verschenen van 16 april tot ultimo³ december 1722 170:—

een dito, ten lasten als vooren op de naem vande Heer Reijnier Pauw Heere van Nieuwerkerk van dato den 13 januarij 1646, registra folio 75 versao geaggreert den 8 martij 1646, mede groot in capitael 232:—

elf maanden en 18 dagen interest a 4 procente verschenen van 13 januarij tot ultimo december 1722 12.000:—

met een dito, ten lasten vande Heer Johan Tedingh Berckhout raed en rentmeester gene- raal vande domeijnen van Voorne, op de naem vande Heer Arant vander Dussen folio 72 van dato den 12 october 1658, geaggreert den 22 dito, groot 17.11:—

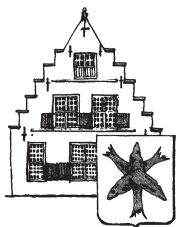
noch voor 2 maanden 19 dagen interest a 4 procente verschenen van 12 october tot ultimo Xher⁴ 1722 1.023: 1:—

ende aen geld een duijzent drie en twintigh gulden eene stuijver, segge maekende te saemen de bovenstaende somme van 15442:12:—

Actum in Haerlem den 11 januarij 1723

Originele kwitantie

Transcriptie kwitantie

HISTORISCHE OPEN DAG

ZATERDAG 15 OKTOBER 2011 ZAL HET GENOOTSCHAP OUD ZANDVOORT
ALWEER DE **5E HISTORISCHE OPEN DAG** ORGANISEREN

Aan deze jaarlijks terugkerende en gezellige inloopdag zullen zoals gebruikelijk weer een groot aantal Zandvoortse verenigingen deelnemen, waaronder:

- de Bomschuitenclub met haar mooie schaalmodellen van oude Zandvoortse gebouwen en boten;
- de Bunkergroep Zandvoort met veel informatie over het gebeuren in de 2e Wereldoorlog;
- de BZCE, als overkoepelende organisatie tot het behoud van het Zandvoorts Cultureel Erfgoed;
- de Folklorevereniging De Wurf met haar klederdrachten;
- het Genootschap Oud Zandvoort met leuke artikelen, boeken en natuurlijk De Klink;
- de Nederlandse Genealogische Vereniging met erg veel informatie over uw voorouders;
- het Juttersmuseum dat altijd weer iets nieuws opduikt uit zee;

Gedurende de dag kan men zich laten voorlichten over de activiteiten van de diverse verenigingen, navraag doen over de voorouders, fotomateriaal in laten scannen, leuke Zandvoortse items kopen, vragen stellen over oud Zandvoort enz. enz.

Het gebeuren zal gehouden worden in de zaal van gebouw “de Krocht” van 10.00 tot 15.30 uur en gratis toegankelijk zijn.

Foto gemaakt midden 50-tiger jaren. Rechts staat een opstapblok dat voorzien is van Caltex reclame en van waaruit een politieagent het verkeer regelde.

Ferdinand Hart Nibbrig (1866-1915),
Op de duinen in Zandvoort, 1892, olieverf op doek, 41,5 x 57 cm, collectie Singer Museum Laren.

Zandvoort op linnen

FERDINAND HART NIBBRIG IN ZANDVOORT

Tot de Eerste Wereldoorlog had Zandvoort vooral betekenis als sterk groeiende mondaine familiebadplaats. Hele gezinnen trokken, soms vergezeld van personeel, naar de badplaats. Onder de bezoekers, waarvan de Zandvoortsche Courant in het seizoen wekelijks een namenlijst publiceerde, bevonden zich ook kunstenaars. Legde de kunstenaar zich voor 1900 vooral toe op het vastleggen van het vissersleven, na de eeuwwisseling werd ook het mondaine badleven een geliefd onderwerp.

BADCULTUUR

In 1881 opende, drie jaar vóór het Scheveningse Kurhaus, de Kurzaal in Zandvoort. Het luxe hotel had met zijn paviljoens en vier ranke torens veel weg van een sprookjeskasteel. Nog datzelfde jaar kwam de met glas overdekte Passage met 26 elegante winkels gereed. De Passage verbond de Kurzaal en de andere badhotels aan de boulevard met het splinternieuwe spoorwegstation Zandvoort Bad. Daar stopte, naast de gewone treinen, vanaf 1884 één keer per week een rechtstreekse expresstoomtrein uit het Zwitserse Basel, die de beau monde van Europa naar het oude vissersdorp bracht. Na de opening van het Groot Badhuis in 1828 en de aanleg van de eerste verharde weg door de duinen, was Zandvoort in krap een halve eeuw uitgegroeid tot een kuur- en vakantieoord van allure. De opkomst van de kust als reis- en vakantiebestemming was te danken aan nieuwe inzichten over gezondheid die na 1800 veld wonnen, samen met de snel

verbeterende vervoersmogelijkheden. Moderne artsen gingen de zuivere zeelucht en het baden in zeewater propageren als heilzaam voor lichaam en geest en als therapie bij allerlei aandoeningen. Vooruitziende ondernemers bouwden aan de kust de eerste badhotels. Sommige hotels waren voorzien van binnenbadkamers waar de badgast zich naar eigen keuze kon onderdompelen in een koud- of warm-, in een zee- of zoetwaterbad. In andere werden de gasten vanaf het strand per gesloten koetsje de zee in gereden, waar zij zich beschermd voor nieuwsgierige blikken in de golven konden laten glijden. De zeewatertherapie trok illustere gasten, onder wie ook keizerin Elisabeth van Oostenrijk. De beeldschone maar ongelukkige 'Sissy' logeerde in de lente van 1884 enige weken in het Zandvoortse hotel Kaufmann, het latere Hotel d'Orange, waar zij zich door de Amsterdamse arts J.G. Metzger liet behandelen voor haar anorexia en gewrichtspijnen.

SCHILDERS VAN HET MONDAINE BADLEVEN

Aan veel schilders, onder wie Jozef Israëls, Sadée, Artz, en Blommers ging de opkomst van de badcultuur voorbij. Zij bleven enkel oog houden voor de pittoreske vissersbevolking en hun werkzaamheden. In hun schilderijen is werkelijk geen spoor te vinden van het mondaine badleven.

Niet alle schilders aan het einde van de negentiende eeuw toonden zo'n rigoureuze houding ten opzichte van de badcultuur. Leonard Johannes Eymer (1843-1895) maakte al in 1888 pentekeningetjes van badgasten en Ferdinand Hart Nibbrig (1866-1915) legde zijn verloofde Johanna Moltzer en haar zuster in 1892 op een winderige lentedag op doek vast. Het tafereel, dat in een lichte kleurstelling en in losse streken is weergegeven, doet onmiddellijk denken aan de zonnige strandimpressies van Isaac Israëls. Deze laatste schilder had zich ook toegelegd op het schilderen van voornamelijk het Scheveningse mondaine strandleven. Hoewel zijn vader, Jozef Israëls, al in 1855 zijn inspiratie vond in de badplaats, is van zijn zoon's hand niet één Zandvoorts werk bekend.

De meeste schilders begonnen pas na 1900 het Zandvoortse

mondaine strandleven af te beelden, zoals Simon Maris (1873-1935) en Salomon Garf (1879-1943). Zij legden in snelle penseelstreken het vertier op het strand vast, zoals de ezel-tjes, de bolderkarren, de spelen-de kinderen, flanerende dames met grote hoeden, galopperende paarden langs de vloedlijn en de zeilbootjes in de zee.

Spotprenttekenaars Willy Sluiter (1873-1949) en Piet van der Hem (1885-1961) namen de badgast op de hak. Sluiter trok eerst naar Zuid Frankrijk om het mondaine badleven aan de Rivièra vast te leggen, voor hij veel later de chique badgas-ten in Scheveningen tekende. Hoewel beide kunstenaars meer gewerkt hebben in respectieve-lijk Katwijk, Scheveningen en Noordwijk, zijn er enkele werken bekend waarop zij het mondaine badleven van Zandvoort hebben vastgelegd.

EEN DAGJE NAAR HET STRAND

Toen Ferdinand Hart Nibbrig het doek *Op de duinen in Zandvoort* schilderde, huurde hij het voormalige atelier van Jozef Israëls op de Rozengracht nr. 66 in Amsterdam. Van november 1889 tot maart 1894 betaalde hij elke maand dertig gulden aan zijn huisbaas Maria Jacoba Helweg-Frederiks. In zijn atel-ier werkte hij voornamelijk 's winters, waar hij volkstypen uit de Jordaan en het Jodenkwartier schilderde in donkere kleuren. In de zomer trok hij naar lan-delijke gelegen dorpen, zoals Hillegom, Bennebroek, Eemnes

en Laren. Meestal waren deze verblijven van korte duur en hield hij zijn atelier in Amster-dam dan ook aan.

Ferdinand Hart Nibbrigs schil-dersloopbaan begint met een zesjarige opleiding aan de Am-sterdamse Rijksacademie voor Beeldende Kunsten. In 1888 gaat hij voor een jaar naar Pa-rijs. Hij komt in aanraking met de nieuwe Franse stromingen van het Luminisme en het Divi-sionisme en trekt op met Theo van Gogh waardoor hij het werk van Vincent van Gogh leert kennen. Het weergeven van licht wordt vanaf die tijd een belang-rijk element in zijn werk. Op de duinen in Zandvoort was één van zijn eerste doeken met een lichtere kleurstelling. Van een pointillé is in dit doek nog niets te bekennen. Maar een jaar later is er ineens de eerste, schuch-tere aanzet tot stippelen. In het schilderij *Boomgaard in Overveen* is de verf nog niet in puntjes maar in korte veegjes en dotjes opgebracht, wat een levendige suggestie geeft van oplichtende bloesems en bladeren.

Hoewel *Op de duinen in Zandvoort* zijn enige Zandvoortse strand-gezicht is, schilderde hij aan het einde van zijn leven meer strand- en duingezichten. In 1900 ging hij naar Oostvoorne, de zomers daarna naar Vlie-land. De atmosfeer, het licht, het blonde van duinen en strand en de rode daken van de huizen van de dorpen inspireerde hem tot heldere kleurige schilderij-en. Vanaf juni 1911 tot aan zijn overlijden in 1915 bracht Hart Nibbrig de zomers door in een

vakantiehuis in Zoutelande. Het verblijf in dit dorpje op Wal-cheren inspireerde hem tot vele strand- en zeegezichten in een pointillistische techniek.

Het is niet bekend waar Hart Nibbrig en zijn familie in 1892 in Zandvoort logeerde. Wel komt zijn achternaam voor in de badgastenlijst van 1908. Het is echter zijn broer, P.J. Hart Nibbrig, die zich gedurende de zomermaanden met zeven perso-nen op de Hogeweg 28 heeft in-geschreven. Het is niet bekend of Ferdinand deel uitmaakte van dit gezelschap.

Anne Marion Cense

Fotoportret van Ferdinand Hart Nibbrig en zijn vrouw Johanna Moltzer.

**Op de bres
voor behoud van het mooie,
en
ontwikkeling van het goede
in en voor Zandvoort**

**Actief meedoen en / of meedenken?
Bel fractievoorzitter Carl Simons
023 - 571 27 51,
Ouderen Partij Zandvoort (OPZ)**

**Inschrijven voor dansles
voor jongeren en ouderen**

**Dansschool Rob Dolderman
Zandvoort**

**start nieuwe cursus:
ballroom - latin - salsa**

**Wilt u ook leren dansen op gezellige en
ontspannen wijze, zet dan bij ons de eerste stap.**

Voor lestijden en prijzen:
www.dansschoolrobdolderman.nl
leraar@dansschoolrobdolderman.nl
telefoonnummer: 06 21 590 520
gedipl. N.D.A. F.N.D. I.B.D. N.V.A.D.

Lokatie:
De Krocht
Grote Krocht 41
2042 LV Zandvoort

Dolderman's lessen danssuccessen

4 SEPTEMBER: RITA REYS

2 OKTOBER: SCOTT HAMILTON

6 NOVEMBER: CLARE FOSTER

Gebouw "De Krocht"

Alle actuele informatie vindt u op **www.jazzinzandvoort.nl**

GROOT KIJKDUIN

April 1930 was de startdatum van het kinderpension Groot-Kijkduin. Mej Kuyters was degene die hiervoor de basis legde. Zij exploiteerde in Zandvoort het kinderkuis “Metanel”, een kinderpension uitsluitend bestemd voor kinderen van welgestelde ouders.

“Toen kwam na enkele jaren haar klaar en duidelijk voor ogen te staan de schrijnende tegenstelling tussen rijk en arm, de rijke kinderen alles, de armen niets en toen zij in aanraking kwam met zuster Merison, die de maatschappelijke zorg voor zieken in het Diaconessenhuis te Haarlem behartigde, begon zij in de wintermaanden de behoeftige kinderen in haar tehuis in deze maanden een liefderijke verzorging te geven, waarvoor het in de zomermaanden verdiende geld werd besteed”.

Mej Kuyters kwam in contact met zuster Schotanus die in de Oranjestraat een drogisterij exploiteerde. Ook zij kwam in de ban van dit werk en samen besloten zij om het werk op een andere plek voort te zetten. Zuster Schotanus verkocht haar zaak en op 1 april 1930 werd het kinderkuis Groot-Kijkduin aan de Kostverlorenstraat 70 in gebruik genomen.

Dit pand was in opdracht van jonkvrouw De Vos van Steenwijk gebouwd door de Zandvoortse aannemer M. Koning naar ontwerp van de architect D. Knüttel. Op dinsdag 20 juni 1899 werd het pand in gebruik genomen en kreeg het de naam Frisia. Hier werden kinderen van minvermogen uit Friesland opgevangen voor een verblijf in gezonde lucht en in een zorgzame omgeving om “het dreigende gevaar voor lichamelijk lijden af te wenden”, aldus een bericht in het

Zandvoortsche Badnieuws op 24 juni 1899. Frisia heeft maar een aantal jaren gefunctioneerd voor het doel waarvoor het werd gebouwd. In 1905 werd het pand in gebruik genomen door de familie Schuurman en werd de naam van het pand veranderd in Groot-Kijkduin. Waarschijnlijk is het pand tot 1916 in gebruik geweest als kinderkuis voor kinderen uit de goede stand. In dat jaar werd het pand verkocht en tot circa 1927 geëxploiteerd als pension.

Groot Kijkduin bood in het eerste jaar, 1930, onderdak aan 34 kinderen. Het waren niet de kinderen van rijke ouders die liefdevol werden onthaald door de beide dames. In het jaarverslag over 1932 werd gemeld dat, net als in 1931, kinderen werden opgenomen in opdracht van de Zusters voor Maatschappelijk werk, het Burgerlijk Armbestuur, de Voogdijraad en Kinderpolitie te Haarlem, het Maatschappelijk werk der Philips-fabrieken te Eindhoven en het Armbestuur van Zandvoort. In die periode bedroeg de verpleegprijs f 5,- per kind per week maar lang niet altijd werd dit bedrag betaald. De financiële positie van de stichting liet vanaf het begin te wensen over. Zo sloot het bestuur 1932 af met een nadelig financieel resultaat. In dat jaar werd aan 235 kinderen onderdak geboden. Meestal waren het kinderen van gescheiden ouders,

ongehuwde moeders, kinderen wier ouders uit de echtelijke macht waren ontzet, kinderen waarvan de vader weduwnaar was of van ouders die om andere redenen niet in staat waren hun kinderen te onderhouden of hun de gewenste opvoeding te geven.

Al vrij snel werd duidelijk dat de exploitatieopzet en de kwaliteit van de huisvesting niet voldeed. Deze laatste tekortkoming had tot gevolg dat de dames niet in aanmerking kwamen voor rijks- en provinciale gelden. Daar het een huurwoning betrof en de eigenaar de noodzakelijke investeringen niet wilde uitvoeren moest men uitkijken naar andere huisvesting. Voordat een ander gebouw betrokken kon worden werd in 1933 een tweede pand gehuurd, namelijk villa de Zandhoeve aan de Kostverlorenstraat, de woning waar de ongeneeslijk zieke toneelschrijver Herman Heijermans op het eind van zijn leven kort woonde.

Deze woning kreeg de naam “het Kleuterhuis” en hier werden baby’s en kleuters gehuisvest. Om te kunnen beschikken over een ander pand dat wel voldeed aan de eisen werden er door het stichtingsbestuur verschillende activiteiten georganiseerd om geld in te zamelen. In Monopool werden propaganda avonden georganiseerd en in gebouw Centraal aan het Stationsplein fancy fairs. Een speciale actie vormde de samenwerking met de Droste chocoladefabriek in Haarlem. Het bestuur liet bij Droste zogenaamde chocoladesteentjes maken met het opschrift “kinderhuis-steentjes”. Deze steentjes moesten het financiële fundament gaan vormen voor het nieuwe kinderkuis. De steentjes werden verkocht in diverse winkels, langs de deur en ook de Zandvoortse terrassen werden niet overgeslagen. Daar ook kinderen uit de buurgemeenten werden opgenomen werd het werk van de stichting eveneens gesteund door verschillende gemeentebesturen zoals die van Haarlem, Bloemendaal, Zandvoort en Heemstede. Zowel financieel als organisatorisch groeide al het werk de dames boven het hoofd. Op advies van Ds. N. Padt, wethouder en predikant bij de Protestantse Bond Kring Zandvoort, werd in 1931 de stichting “Kinderhuis Groot Kijkduin” opgericht. Vanuit Zandvoort namen de heren Ds. N. Padt, Dr. C. J. Tichelaar en A. Elffers zitting in het bestuur. Dokter Tichelaar nam kosteloos de medische leiding op zich. Toen hotel Garni, gelegen bij het station te koop werd aangeboden besloot het bestuur de stap te wagen. Na een grote verbouwing en nieuwe inrichting werd het nieuwe “Groot-Kijkduin” op 19 oktober 1936 geopend door de voorzitter van de stichting, Ds. P. van der Vloed. Het gebouw was grondig onder handen genomen door de Zandvoortse aannemer J. van Sluisdam. Burgemeester Van Alphen verklaarde

bij de opening dat hij de overtuiging had dat de gemeente zou blijven zorgen voor het schoolonderwijs van de kinderen, zolang de stichting in Zandvoort werkzaam bleef.

Kort na het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog werd het onderkomen door de bezetter gevorderd. De Amsterdamse Vakantiekolonie aan de Kostverlorenstraat stond toen leeg en in september 1940 verhuisden de kinderen en het personeel van Groot-Kijkduin voor een periode van 10 maanden naar het koloniehuis. Omdat toen de vakantiekolonie gevorderd werd en het oude tehuis weer werd vrijgegeven werd er weer verhuisd. Voordat het personeel en 75 kinderen in december 1942 evacueerden naar Nunspeet werden 27 Joodse kinderen door de bezetter weggevoerd. In het jaarverslag over 1945 werd vermeld dat er in Nunspeet aan 5 evacués onderdak was geboden en er logies werd verleend aan 150 mensen die op hongertocht waren. Er werd in dat jaar aan 106 kinderen onderdak geboden. In 1946 keerden de kinderen terug in Zandvoort toen het gebouw met beperkte middelen weer was opgeknapt. De relatie met de Droste chocoldefabriek bleef ook na de oorlog bestaan. Er werd een adoptiefonds Groot-Kijkduin opgericht dat de jaarlijkse Sinterklaas- en kerstviering organiseerde en ook de Droste klaverjasclub schonk jaarlijks na het klaverjastoernooi een financiële bijdrage. Mej Kuyters en zuster Schotanus stopten op 1 augustus 1949 met hun werkzaamheden in Groot Kijkduin, om van een welverdiende rust te genieten.

In de jaren '70 van de vorige eeuw verschenen er berichten in de pers dat de organisatie Groot-Kijkduin uit Zandvoort zou vertrekken. De huisvesting en ook het “zorgconcept” voldeden niet meer aan de daaraan te stellen eisen. De gedachte was ontstaan dat jonge volwassenen niet meer bij elkaar in een groot gebouw gehuisvest moesten worden. Een betere integratie in de samenleving werd belangrijk geacht en huisvesting in een normale woning of begeleid zelfstandig wonen werd toen het uitgangspunt. Er ontstond door een fusie van een aantal kinderhuizen een nieuwe organisatie met de naam “Centrum voor Hulpverlening aan jongeren in Noord-Holland”. In Alkmaar werd adequate huisvesting gevonden waarna in 1981 het pand aan de gemeente Zandvoort te koop werd aangeboden. Het werd door de gemeente aangekocht, maar ook gekraakt. Motief van de krakers was het pand behouden voor de huisvesting van jongeren. De gemeente maakte echter voor de locatie een nieuwbouwplan, te weten een complex met zogenaamde. HAT-woningen (Huisvesting Alleenstaanden en Tweepersoonshuishoudens). Het pand uit 1882 werd in februari 1984 met de grond gelijk gemaakt en ruim een jaar later werd door wethouder Jongsma de eerste sleutel overhandigd aan de bewoners van het nieuwe pand.

Folkert Bloeme

Deze leuke foto is genomen vanuit het Kinderhuis tijdens de afloop van een race op het circuit, vermoedelijk in de jaren 50. Aan de linkzijde is het NS station te zien, voor de opmerkelijke lezer is rechts nog de sigarenhandel Surabaja te zien herkenbaar aan het Miss Blanche sigaretten uithangbord.

Een opname van hetzelfde ogenblik als de eerste foto maar dan genomen naar de noordzijde, links zijn de huizen aan de van Speijkstraat te zien, terwijl aan de rechter bovenzijde het voormalige vuil-laadstation en daarachter de kabelloods nog afgebeeld zijn.

Bronnen: 1. Zandvoorts Nieuwsblad 1956:20 juli. “Ter gelegenheid van het 25 jarig bestaan”. 2. N-H archief. Sociale Raad te Haarlem. Toegangsnummer 1472. 3. N-H archief. Droste's Cacao- en Chocoladefabrieken NV te Haarlem. Toegangsnummer 1353. Nr 780. Stukken, foto's en documentatie betreffende kinderfeesten in Groot-Kijkduin te Zandvoort 1954-1968. 4. 120 jaar Zandvoortse Kranten van 1881 t/m 2000. Stichting Millenniumviering Zandvoort

zeg maar
goed met
mensen

Wat is
adviseren
voor ons?

Onze klanten bijstaan met raad en daad. Niet alleen van een afstand observeren. Maar meedoen in de ondernemersprocessen.

Zowel positief als ook negatief kunnen adviseren. En inspireren en motiveren. Zeg maar wil actief samen werken en oplossen. Voor u betekent dat altijd een persoonlijk gezicht en contact. Veel aandacht voor u en uw onderneming.

www.zegmaar.nl

Van der Valk & Swart Notarissen

Adres : Kostverlorenstraat 121

Postadres : Postbus 286
2040 AG Zandvoort

e-mail : notarissen@zandvoort.knb.nl

Telefoon : (023) 571 68 41

Telefax : (023) 571 20 88

ZOEKPLAATJE

Het Genootschap wordt regelmatig benaderd door leden die op zoek zijn naar gegevens over hun familie. Meestal lukt het ons om nadere informatie te verschaffen, maar het gebeurt ook wel eens dat dit niet lukt en dat wij onze trouwe lezers om hulp moeten vragen. Zo is dit ook hier het geval.

In de vooroorlogse Haltestraat op de hoek van de Koningstraat was de sigarenhandel van Henk Webber gevestigd.

De eigenaar heeft blijkbaar meerdere beroepen gehad waaronder ook die van groentenman, de winkel heette toen “Het Hoekje”.

Het was een kinderrijk gezin en om de zaken financieel rond te krijgen reed hij ook met een draaiorgel rond.

Mocht u meer weten over deze familie of winkel dan kunt u contact opnemen met de redactie van de Klink.

GEWOON EEN VAILLANT AAN DE WAND

TON BAKKER

CV-INSTALLatieBEDRIJF & ONDERHOUD
STORINGEN ALLE MERKEN

Van Lennepweg 317
2041 LM Zandvoort
023-5720152
06-40295213
margaenton@casema.nl

ADMINISTRATIEKANTOOR VAN DER HAM
Administraties en belastingzaken

Voor ondernemers en particulieren

Voor de verzorging van onder andere uw:

- * financiële administratie
- * loonadministratie
- * aangiften loon- en omzetbelasting
- * aangiften inkomstenbelasting
- * aangiften vennootschapsbelasting
- * fiscale adviezen

Burgemeester Engelbertsstraat 8
2042 KN Zandvoort

Telefoon 023 - 5736028
Telefax 023 - 5736029
Mobiel 06 11325410
E-mail hampaap@hetnet.nl

Beach Net *Computer & Internet Centrum*

De technische dienst van Beach Net heeft ruim 15 jaar ervaring met computers. Met gepaste trots kunnen wij stellen, dat u de meest exclusieve en exotische computers kunt bestellen bij Beach Net.

Ook voor het aanpassen van uw computer naar de huidige standaard kunt u terecht bij Beach Net.

Zelfs de moeilijke taak, uw data terug te halen bij een crash, is één van de specialiteiten van onze technische dienst van Beach Net. Kortom, Beach Net het adres voor u en uw computer.

**Reparatie & Onderhoud
Verkoop & Assemblage
Internet**

Haltestraat 59A 2042 LL Zandvoort
Geopend van dinsdag t/m zaterdag 12.00 tot 19.00 uur

Tel 023-5730749 / 06-41286174

Email: barts@beachnet.nl Internet: www.beachnet.nl

WAT IK EVEN KWIJT WILDE

Mijn naam is May-Yuen Michaël-Tsang, ik ben 63 jaar en ik kom al meer dan 60 jaar op Zandvoort. Ik ben mij van het leven bewust geworden toen ik ongeveer 1 jaar oud was en naar een strakke blauwe hemel lag te kijken vanuit zo'n neergelegde grote 1-persoons strandkorf. Dat alles speelde zich af op het strand van strandtent 12A (13 bestond niet, dat was ongeluk) bij de familie Zwemmer. Wij logeerden ook bij hen, want zoals zoveel badgasten, woonden wij in Amsterdam.

Daarna kwamen wij bij Siem Molenaar (Siem Boet, overleden 2005) op de Haarlemmerstraat 88. Een grote knappe kerel met een klein hartje en toch wel erg bescheiden. Siem was lid van het Rode Kruis en als kind ging ik al mee naar de autoraces op het circuit. "Dit is mijn jongste verpleegstertje" zei hij dan met trots. Ook ging ik mee vóór op de stang van zijn fiets of achterop met mijn benen in de fietstas om Rode Kruiskaarten rond te brengen en liep dan half verstijfd door die koude stang door de tuinen in onder andere Heemstede en Aerdenhout. Het is nooit zo bekend geweest, maar je kunt wel zeggen dat het Rode Kruis in Zandvoort groot is geworden door de actieve ledenwerving van Siem.

Na de dood van zijn vrouw Adrie, trouwde Siem met zuster De Wilde, een verpleegster in hart en nieren, beter bekend als de dorpszuster van Zandvoort. Zij reed door weer en wind met haar flapperende kapje op het hoofd op haar Solex door heel Zandvoort.

Ondanks dat zij zeer slechte ogen had, had zij een zeer positief karakter en wist daardoor menig patiënt op te fleuren. Zij was een begrip in Zandvoort en je kunt wel zeggen dat ze half Zandvoort ter wereld heeft gebracht. Zuster De Wilde (Tante Rie) is inmiddels 91 jaar en weet nog urenlang te praten over haar medemens. Ze zou er een heel dik boek over vol kunnen schrijven, maar daar is zij te bescheiden voor.

Bij het zien van deze foto's weet ik zeker dat menigeen zal zeggen "oh ja" en dan komen er zeker verhalen naar boven. Misschien wilt u haar een kaartje sturen?

Het adres is:

Mevr. R.Molenaar, Talmalaan 8,
1421 BW Uithoorn.

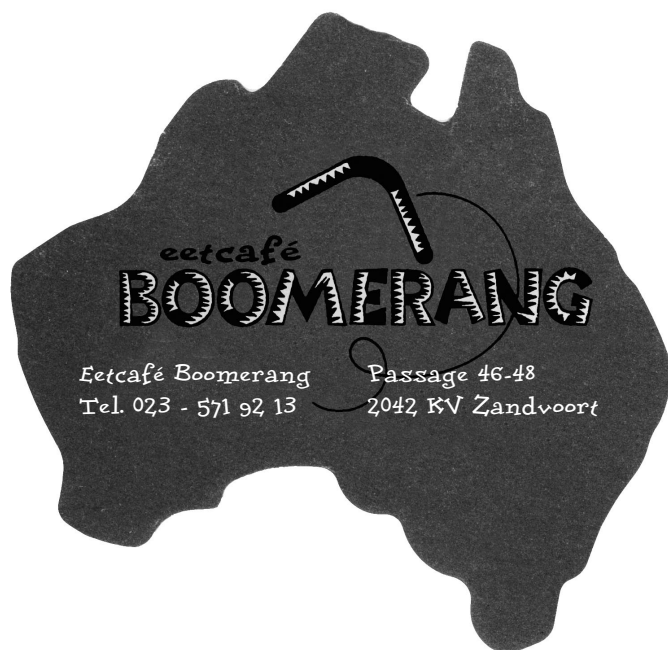

BEACH CLUB TIEN

ONTBIJT - LUNCH - DINER - PARTIJEN -
(BEDRIJFS)EVENEMENTEN

STRANDWEG 10
2042 JA ZANDVOORT
TELEFOON: 023 5713200
INFO@BEACHCLUBTIEN.NL

Eetcafé Boomerang Passage 46-48
Tel. 023 - 571 92 13 2042, K.V. Zandvoort

*Fijn dineren in
Australische sferen*

Bruna Balkenende

Grote Krocht 18
2042 LW Zandvoort
Tel: 023 5716033
Fax: 023 5716540
brunabalk@planet.nl

Winkelcentrum Jupiter Haltestraat Zandvoort

Een gezellig centrum voor:

Speelgoed
Kadootjes
Meubels
Herenkleding
Kindermode

Huishoudelijk
Bloemen en Planten
Kinderschoenen
Sport
Snoep
Een hapje

Voor ieder wat wils
KOM EENS LANGS!!

DE VOLGENDE LEDEN HETEN WIJ VAN HARTE WELKOM:

Aleven Mevr. C.W.M.	Marisstraat 17	2042 AH ZANDVOORT
Berg Mevr. J.	Brederowende 31	2182 VW HILLEGOM
Blom Fam. G.	Ir. Friedhoffplein 18/2	2042 BP ZANDVOORT
Bouwman Dhr. G.J.	1381 Lorane Highway	EUGENE, OR 97405 U.S.A.
Bouwman- v. Sluisman Mevr. J.	Bramenlaan 154	2116 TT BENTVELD
Broekhof Dhr. P.	Potgieterstraat 30	2041 PD ZANDVOORT
Hartgers Dhr. M.F.	Spoorbuurtstraat 10	2042 KE ZANDVOORT
Hoefnagels-Boddé Mevr. E.	Heralaan 90	7321 DM APELDOORN
Horst Dhr. T. v.d.	Jac. P. Thijsseweg 22	2041 BM ZANDVOORT
Jansen Dhr. & Min Mevr.	Verzetsplein 20	2041 EB ZANDVOORT
Jong Mevr. Drs. L. de	de Favaugeplein 51a	2042 TS ZANDVOORT
Keur Mevr. E	Jan Steenstraat 6	2042 VZ ZANDVOORT
Kuijper Dhr. C.J.	Dr. Schaepmanstraat 4	2042 BW ZANDVOORT
Mannesse Dhr. D.	de Favaugeplein 21/ 53	2042 TN ZANDVOORT
Oudejan Fam.	Zandvoortselaan 43	2042 XE ZANDVOORT
Pennings Fam.	Kostverlorenstraat 109	2042 PE ZANDVOORT
Petersen Fam.	Zandvoortselaan 113	2042 XJ ZANDVOORT
Reitsma Mevr. J.C.E.	Bramenlaan 310	2116 TV BENTVELD
Schelvis Fam.	Westerduinweg 3	2111 VJ AERDENHOUT
Speijk Dhr R.	Tjerk Hiddesstraat 8/3	2041 JM ZANDVOORT
Ubbink-van Schaik Fam.	Ir. E.J.J. Kuinderstraat 11/11	2041 AE ZANDVOORT
Veer Fam. van der	Trompstraat 17/2	2041 PD ZANDVOORT
Verheugen Fam. H.	Burg. Nawijnlaan 26	2042 PM ZANDVOORT
Vleeshouwers Dhr. F.	Weiver 75	1561 XC KROMMENIE
Vreeken Fam.	Dr. Kuiperstraat 22	2042 BX ZANDVOORT
Vries Dhr. P. de	de Sav. Lohmanstraat 1	2042 BV ZANDVOORT

Restaurant 't Geveltje
Haltestraat 3
2042 LJ Zandvoort
023 - 57 14 738

Ook kunnen wij partijen tot
50 personen voor u verzorgen!

FysioFit Zandvoort
Multifunctioneel Revalidatie Centrum

Fysiotherapie, Manuele therapie, Kinderfysiotherapie i.o.,
Hartrevalidatie, Begeleiding bij Hartfalen, COPD, Diabetes.

Burgemeester Nawijnlaan 4 • 2042 PM Zandvoort
Telefoon 023 - 571 33 33 • praktijk@fysiofitzandvoort.nl

www.fysiofitzandvoort.nl

GREEVEN Makelaardij o.g.

Uw partner voor Aankoop - Verkoop - Taxatie - (Ver)huur - Beheer - Advies

De makelaar met de meest sportieve courtage!

Meer info en ons woningaanbod:

www.GREEVENMAKELAARDIJ.nl

Louis Davidsstraat 15, 2042 LS Zandvoort
Tel. 023-5739 234, Fax. 023-5739 227

funda

Bestuur Genootschap**Voorzitter**
vacant**Vice-voorzitter**Ankie Joustra-Brokmeier
Wilhelminaweg 24
2042 NP Zandvoort
023 571 5155
ankie.joustra@oudzandvoort.nl**Secretaris**Cor Draijer
Dr. Joh. G. Mezgerstraat 42
2041 HC Zandvoort
023 527 3730
Postbusnummer 414
2040 AK Zandvoort
secretaris@oudzandvoort.nl**Penningmeester**Matthé Crabbendam
Max Euwestraat 33
2042 RA Zandvoort
023 571 2514**Archivaris**Martin Kiefer
archivaris@oudzandvoort.nl
0653271618**Leden**Ing. Leendert J. de Jong
Kostverlorenstraat 109/A
2042 PE Zandvoort
023 571 3113
leendert.de.jong@oudzandvoort.nlHenny van der Leden
Boulevard Paulus Loot 21
2042 AD Zandvoort
023 571 4934
henny.vanderleden@oudzandvoort.nlPeter Bluijs
Residentie "Santhorst"
Burg. Van Alphenstraat 61-34
2041 KG Zandvoort
023-571 8292
peter.bluijs@oudzandvoort.nlRuud H. Sandbergen
J. Snijerplein 2
2042 KL Zandvoort
023-5716459
ruud.sandbergen@oudzandvoort.nl**Redactie "De Klink"****Digitale voorbereiding**Arie Koper
arie.koper@oudzandvoort.nl**Lay-out en opmaak**Harry Opheikens
hopheikens@hotmail.comNel Kerkman (contactpersoon)
Peka42@gmail.comLeendert de Jong
l.j.d.jong@casema.nl**Vaste medewerkers**Drs. Anne Marion Cense
Cor Draijer
Martin Kiefer**Aan deze Klink werkte mee**
Folkert Bloeme**Drukwerk**Nederlof
Cruquius
023 548 3070
www.nederlof.nl**Sluitedatum kopij De Klink 124**
15 september 2011**Losse Verkoop 'De Klink'**Bruna Balkenende,
Grote Krocht 28
2042 LW Zandvoort
023-5716033Zie ook onze website
www.oudzandvoort.nl

© Copyright 2011

Alle rechten op de inhoud van 'De Klink' berusten bij het Genootschap 'Oud Zandvoort', voor zover deze rechten niet berusten bij derden door wie materiaal beschikbaar is gesteld aan het Genootschap 'Oud Zandvoort'.

'De Klink'

ISSN 1384-7082

Het blad 'De Klink' is een kwartaaluitgave van het Genootschap "Oud Zandvoort" en wordt samengesteld onder verantwoordelijkheid van het bestuur van het genootschap. Met het uitgeven van het blad streeft het genootschap naar een grotere bekendheid van de geschiedenis van Zandvoort en het bevorderen van de belangstelling hiervoor.

Ledenadministratie:adreswijziging, aanmelden nieuwe leden & vragen over bezorging:
mevr. E. Hoogervorst-Schuiten
Oosterstraat 1, 2042 VE Zandvoort
023 571 8177
ledenadministratie@oudzandvoort.nl

Na inschrijving als lid van het GOZ, ontvangt u het eerstkomende (kwartaal)nummer van 'De Klink'.

Contributie per 2011:Min. € 12,50 binnen Zandvoort
Min. € 17,45 Nederland & Europa
Min. € 24,75 buiten Europa
Bankrelatie:
ABN-AMRO te Zandvoort
rekeningnr. 56 57 38 305
Girorekening 4206723 t.n.v.
Genootschap 'Oud Zandvoort'**Contactadres van andere
Zandvoortse verenigingen/
Stichting met historische
achtergrond****Zandvoortse****Bomschuit Bouwclub**Secr: E. Keizer
www.bomschuitclub.nl**Folklorevereniging "De Wurf"**Secr: M.Hollander
www.dewurf.nl**Stichting (BZCE)****Behoud Zandvoorts
Cultureel Erfgoed**Secr: N.Kerkman
info@erfgoed Zandvoort.nl**Hist. werkgroep AWDuinen**Contactpersoon: C.Kemp
c.vandermije@planet.nl**Ned. Genealogische****Vereniging, afd. Kennemerland**Contactpersoon: L.de Jong
l.j.d.jong@casema.nl*'De Klink' koperen gong, die door de vroegere Santfortse omroepers gebraakt werd om de mense waer te schouwe as de vissersschepe in zicht kwame. Dan gonge ze naer het strand waer de afslag van de garnael en de visch gehouwe wier. As de klink gong riep de omroeper altheid: "Al degeen die scharre en garnael kope wulle, komme an zee..." (De Wurf)*

Nederlof is een vooraanstaande en innovatieve onderneming die hoogwaardige grafische producten en diensten aanbiedt. Tal van klanten en opdrachtgevers maken hier - vaak al jarenlang - dankbaar gebruik van.

Nederlof: grenzeloze mogelijkheden

Creatie & vormgeving

Fotografie & beeldbewerking

DTP & prepress

Crossmedia

Gepersonaliseerd drukwerk

Drukwerk & afwerking

P.O.S. materiaal

Web-to-Print

De kernwaarden van Nederlof vormen een uitstekende basis voor samenwerking: uitmuntend in kwaliteit, betrouwbaar en innovatief!

Het productenpalet van Nederlof is zeer breed en varieert van het ontwikkelen van volledige huisstijlen tot de inrichting van stands. Ook voor aansprekende brochures en het verregaand personaliseren van allerlei communicatiedragers kunt u bij Nederlof terecht.

De medewerkers van Nederlof adviseren u graag hoe u maximaal resultaat kunt behalen uit uw communicatie-inspanningen. Ook met crossmediale oplossingen!

Nieuwsgierig of meer weten?

Kijk op www.nederlof.nl of maak een afspraak met een van onze accountmanagers, bel: 023 - 548 30 70

printkiosk.nl

De ongeken- de mogelijk- heden voor het maken van jouw **fotoboek**, snel en zéér gemakkelijk

**fotoboeken - fotomagazines - canvasdoeken
verjaardagskalenders - jaarkalenders - en meer...**

Ga naar www.printkiosk.nl en download de gratis software.

nederLOF

printkiosk is een activiteit van nederlof